

de ogsaa gjøres tilgængelige for dem, som opholde sig paa andre Steder, og at det derfor maa staae Enhver frit for at tage Afbildninger deraf og derved gjøre dem bekendte for udenbys boende Folk. Dertil kommer ogsaa, at saadanne offentligt udstillede Arbeider have Omgivelser, hvorfra de ikke kunne stilles. Ingen kan f. Ex. tage en Fotografi af Facaden af Frue Kirke, eller af Portalen paa Christiansborg Slot, uden at paa dette medtages de Figurer, som der ere anbragte. Ingen kan tage en Fotografi af en Bygning som St. Johannes Kirken, uden at de derpaa anbragte Prydelser blive tagne med. Der synes altsaa her at være en naturlig Opfordring til at begrænse Kunstnerens Ret ligeoverfor denne Slags Gjengivelse, det er det, vi have tilsigtet. Ved vort Forslag vil nemlig Kunstneren beholde sin Ret til en enkelt kunstnerisk Eftergjørelse af Kunstarbeidet, og altsaa har Ingen Ret til at modellere Statuer eller Büster eller til at eftertegne dem. Litografier ville være udelukkede, men ikke fotografiske og andre lignende Afbildninger, der ere af samme Art. Naar da Retten er saaledes begrænset, saa ville ogsaa de Betragtninger falde bort, som Udvalgets Fleertal har fremsat i Betænkningen, Anh. B. Sp. 274, hvor det hedder: „At Værket er blevet tilgængeligt for Alle og dermed Efterligningen saa meget lettere, gjør det vistnok vanskeligere for Kunstneren at værne om sin Ret og Gre, men turde netop snarest indeholde en Opfordring til at forebygge, at muligt den første den bedste Fugler eftergjør Kunstværket.“ Udtrykkene vise, at der her ikke er tænkt paa enhver Efterbildning, navnlig ikke paa den, der skeer ved mekaniske Midler. Jeg vil nu tillade mig at bemærke, at naar vi i vort Forslag have beholdt Lovudkastets Ord: „Gjengivelse“, saa at det kommer til at hedde: „Gjengivelse ved mekaniske Midlers Anvendelse“, saa burde der rettere staae: „Afbildning“, og derfor den Tanke, som i vort Forslag er udtalt om Kunstnerens Ret til hans Arbeide, skulde vinde Bifald, saa kunde der til tredie Behandling stilles Forslag om at afløse Ordet „Gjengivelse“ med „Afbildning“. Dette hvad Lit. a angaaer.

Lit. b angaaer Benyttelse af kunstneriske Arbeider til Mønstre for de af Haandværkere

eller Fabrikanter forarbejdede Brugsgjenstande eller til disses Udsmykning. Der er ganske vist en Benyttelse af kunstneriske Arbeider ved Haandværkere og Fabrikanter, der grændser til det kunstneriske, saasom Benyttelse af Statuer og Vasreliefs ved Guldsmed og Gjortlerarbeider, men vi have formeent, at det er en Selvsølg, at ved saadanne Arbeider ville Haandværkerne ikke undlade, hvad der jo er i deres egen velforstaede Interesse, at henvende sig til Kunstneren selv for at erholde ikke blot hans Samtykke, men ogsaa hans Raad og Veiledning til Udførelsen. Altsaa for saadanne Arbeiders Skyld mene vi, at en Lovbestemmelse ikke er fornøden. Saafremt derimod en Væver vil benytte et Maleri til derefter at indvæve Billeder i en Bordduk eller i et Tæppe, eller hvis en Værstøber vil benytte et Vasrelief til derefter at anbringe Figurer paa Kaffelovne, saa synes her at være et Spring imellem det kunstneriske og det Haandværksmæssige, en Afstand saa stor, at Ingen vil falde paa at betragte en saadan Benyttelse som en Eftergjørelse af et Kunstarbeide. Derved vil altsaa virkelig Ingen lade sig afholde fra at købe Kunstnerens Værk; tværtimod mener jeg, at Efterligningen vil drage Opmærksomheden hen paa Kunstarbeidet selv. Det vilde derhos være meget trykkende for Haandværkere og Fabrikanter, der boe i Provindsbyerne, om saadanne Kunstværker ikke skulde være til Afbenyttelse for dem, uden at de forud havde indhentet Samtykke fra Kunstneren. Det er vel heller ikke utænkeligt, at Haandværkeren kunde møde mindre Velvillie fra Kunstnerens Side, eller at Kunstneren af personlige Grunde kunde begunstige den ene Haandværker fremfor den anden; den her omhandlede Udvidelse af Benyttelsen af Kunstarbeider forekommer mig altsaa overmaade vel begrundet og derfor at være i Kunstnerens egen velforstaede Interesse.

Indenrigsministeren: Det vil ikke være undgaaet det ærede Things Opmærksomhed, med hvilken overordentlig Lethed den ærede Ordfører, alt som det konvenerer ham, enten benytter eller forkaster Sammenligningen med Estrichsloven. Da vi igaar omhandlede § 1, gjorde jeg opmærksom paa, at ifølge Estrichs-